

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Teléfono núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

El to polèmic

LEGEIXO a "Mirador" uns atacs a Lluís Capdevila per la seva conferència de Sant Andreu, absolutament desproveïts d'intel·ligència o de sinceritat.

No conec el comentarista de "Mirador", i no sé quina de les dues virtuts cardinals, la prudència o la justícia, li manca.

Tampoc vaig poder assistir, per trobar-me fora de Barcelona aquell dia, a la conferència del Saló Central andreuenc. Ignoro, doncs, si En Capdevila en el seu parlament va arribar o no als cims més alts de l'eloqüència.

L'indubtable és que jutjar del valor d'una conferència per dos o tres retalls mal escollits de la mateixa, no és discutir de bona fe. I els trossos que el cronista de "Mirador" cita, són la millor justificació d'En Capdevila.

Serien aquests fragments imperdonables, serien irremissiblement dolents, i no podriem rebutjar-los sense reserves, només llegint-los.

Hi ha idees o pensaments, que estan malament o no tenen res de particular al periòdic, i que són d'un gran efecte a la tribuna.

L'estil oratori res té a veure amb el literari i amb el periodístic.

I dintre d'aquell s'ha de distingir el to polèmic del crític o del líric o del filosòfic.

Es natural que un poeta trobi ordinari i groller un púgil, un lluitador.

No és pas que ho sigui. És que li sembla a ell que ho és perquè té un altre temperament, i no li fa la deguda justícia perquè per judicar-lo, el treu del seu ambient propi i probablement perquè no el pot comprendre també.

Si no fos així, no ens explicariem que l'home romàntic de "Mirador" digui demagog amb menyspreu a Capdevila.

Només estant infectat d'un snobisme i d'un preciosisme ridícul es pot comprendre que es vulgui avergonyir un escriptor dient-li demagog i defensor del poble.

Jo sóc demagog i pamfletista de professió, i empro quasi bé sempre el to polèmic escrivint, i no penso per això ésser menys artista i menys honorable que els que en aquest ram d'ultramarins tinguin més pretensions.

Al polemista, al pamfletista i al demagog, els podem exigir que siguin sincers, que ho siguin a consciència i amb consciència. Però que deixin d'ésser el que són, impossible.

Qui pensa i parla amb criteri dogmàtic, no té dret a censurar sols per dubtes i equívocs l'eclèctic i l'escèptic. Ni l'intel·lectual

ha d'ofendre el sentimental i el passional perquè pensen més amb el cor que amb el cervell.

Tots dos tenen raó des del seu punt d'observació.

I una frase, que fredament analitzada resulta una banalitat, potser una vulgaritat i tot, caldejànt-la amb la veu, animant-la amb el gest, donant-li color, vida, vibració, expressió amb el braç, amb el rostre, amb el cos, col·locant-la al discurs en lloc i moment oportú, pot esdevenir una preciosa perla.

Es per això que deiem que el comentari i el comentarista de "Mirador" coixegen d'una de les dues cames de què parlàvem abans.

Angel SAMBLANCAT

Rússia comença a imposar-se

LA imposició de Rússia sobre Xina en l'actual conflicte sobre el ferrocarril de la Manxúria, ha estat una victòria pel govern de Moscou. No una victòria d'aquelles

que de la capitulació del vençut se'n fa un negoci. La victòria dels Soviets ha estat una victòria moral.

Amb aquest conflicte, Rússia s'hi jugava tot el seu prestigi, i ha fet tot quant ha pogut per engrandir-lo i per no perdre'l. Encara que a la vista sembli que la Xina era el protagonista d'aquest conflicte, no era pas així. La Xina no ha estat res més que el joc de les principals potències europees i del Japó. Els Soviets, però, aviat han sabut endevinar totes aquelles trampes del joc i han encarrilat el conflicte de la manera que els podia anar millor. Quan el joc de les altres potències ha fracassat i Rússia comença a imposar-se al govern de Mukden, els enemics, de sotamà, han fet les mil maneres perquè el conflicte passés a un tercer, únic medi encara per posar en ridícul la Rússia. Els Soviets, però, han sabut endevinar les intencions, i no han admès cap altra intervenció que la directa entre Mukden i Moscou.

Les potències enemigues de Rússia han provat de cridar l'atenció de les altres potències signadores també del pacte Kellogg com Rússia, i recalcar la ruptura del compromís, però totes s'han abstenut, perquè

reconeixien que no era cap acció bèl·lica de Rússia en contra de Xina en l'actual conflicte de ferrocarril, i per tant no podia ésser cap falta dintre l'estipulació del pacte, perquè mancava aquella declaració de guerra per trencar amb el pacte Kellogg.

Sí, però s'han limitat, a darrera hora, a transmetre una nota a un i altre recordant-los que havien signat el pacte.

El govern xinès ha mig acceptat l'"statu quo" d'abans del conflicte, que els imposà Rússia. Els Soviets volen tornar la cosa com era abans, i fer fracassar la política intervencionista d'En Xan-xo-lin, principal protagonista dels esdeveniments de la Manxúria. Amb aquest fracàs del cacic manxurià, fracassa també la política intervencionista de les potències enemigues de Rússia que sabien esgrimir en l'ombra totes les armes d'abast per fer fracassar els Soviets.

Rússia, però, ha sabut mantenir la importància del conflicte i ha donat proves de saber mantenir llur serietat perquè mai pogués haver-hi cap intervenció estrangera i solucionar les coses solament entre llurs interessats.

Ara, les informacions tendencioses que sovint circulen per les agències telegràfiques ridiculitzant la política dels Soviets, quedaran al descobert. No negarà ningú la bona organització i administració dels Soviets, i fins alguns punts del seu programa podrien servir d'espill a molts altres països.

Amb la victòria de la Manxúria, Rússia ha guanyat la lluita moral que estava en litigi amb totes les potències d'Europa, i per ella representa un gran pas de prestigi arreu, que faci més assequible l'arranjament de relacions com gaudeixen les altres potències amb els seus organismes internacionals.

El conflicte del ferrocarril de la Manxúria no ha estat cap guerra, ni hi ha, així, vençuts ni vencedors. Ha estat només una deliberació de justícia, i ha tocat a Rússia d'imposar la raó.

Comentaran els seus adversaris que si no hagués estat per la força en contra llur litigant, Xina no s'hauria sotmès a les exigències del govern de Moscou. És evident, doncs, que Rússia posseeix un exèrcit i una força respectable per saber-se imposar. Així, doncs, és una gran potència, encara que els seus adversaris s'entestin a negar-ho.

El temps, doncs, ens desfarà la incògnita que pesa sobre Rússia, i els fets es cuidaran de dir-ne la veritat.

MARÇ A NAPOLEÓ

—Tothom és pacifista; però tothom t'enveja!

L'ONCLE MATIES

Suggerions estèrils

AMB la més bona intenció, sens dubte, puix no podem ni devem dubtar-ne, ha estat iniciada, a Madrid, una campanya per tal d'obtenir del govern lleis protectores que evitin la competència que al treball de les modistes nacionals faci l'exportació estrangera de tot allò que és relacionat amb les modes.

A penes iniciada la campanya a Madrid, ja ha tingut repercussió a Barcelona; i la revista Mujeres Españolas, que és la iniciadora, s'ha encarregat de tot el que toca aquest assumpte.

La cosa, com pot veure's, no té res de particular. La tendència a nacionalitzar tots els productes ha fet que li arribés el torn als articles frívols; i se l'ha pres com a un de tants que poden servir al fi percaçat.

Veritablement, no sabem fins on arribaran els iniciadors d'aquest moviment reivindicador d'una de les professions de l'agulla. Si sabem, però, alguna cosa que és referent a ço que demanen, a ço que reivindiquen; sabem quelcom de ço que solliciten dels poders constituïts.

No es conformen, segons notes que circulen per la Premsa diària, amb demanar una nova partida de l'Arancel ni amb modificar la que existeixi. Volen més. Solliciten també sanatoris anti-tuberculosos. Això ja és demanar alguna cosa més de ço que es digué en començar.

A nosaltres, però, que sempre ens ha semblat bé que les modistes reivindiquessin millors condicions de treball i de remuneració, en això dels sanatoris anti-tuberculosos, trobem que caldria condicionar la petició, caldria que n'expliquessin l'abast que li donen.

Com exemple: ens sembla molt bé que se solliciti l'establiment d'aquests sanatoris; abans, però, com a qüestió prèvia i de gran interès per a les mateixes modistes, caldria demanar que els tallers on les modistes treballen fossin posats en condicions higièniques. Bé estarien els sanatoris per a aquelles joves que la tuberculosi les ha emmalaltit, tot tallant la flor de llurs vides; però estaria més bé encara evitar que les modistes, per la insalubritat dels llocs de treball, fossin atacades pel terrible microbi.

Es just així mateix, fins un cert límit, que les senyores espanyoles comprin llurs vestits i robes en el propi país, tot donant feina, si així ho fan, a les treballadores de casa. Ja no és tan probable, però, que això pugui aconseguir-se. Aquest fet depèn d'una sèrie de circumstàncies del tot alienes a ço que en la campanya alludida ha estat exposat, i que, com se suposa, no escapa a la consideració de qui coneixi una mica què són les modes, com són creades i hagi copsat el poder suggeridor que enclou l'ambient on la moda pren forma. El ceptre de la moda resideix en un determinat indret, i els seus súbdits, si bé escampats arreu del món, obeeixen cegament el mandat del seus reis i emperadors, que ni que ho siguin d'un país ideal de teles i perfums, no per això són menys acatats en llurs disposicions.

Ja no és tan just tampoc que es vulgui desviar les aigües del seu curs natural. No és pas amb aquest procediment que el triomf serà assolit, ni serà aconseguida la victòria de les reivindicacions de la modista, ni les de totes aquelles treballadores que es guanyen la vida amb l'agulla, de totes les que se la guanyen per elles i àdhuc per a la seva família, passant les hores llargues i feixugues encadenades en un taller de cosir.

La suggestió de la campanya que comentem, pel que toca allò que ens sembla més pràctic i factible, serà infecunda i de resultats poc o gens positius.

El millorament de la condició de treball de les modistes, poc avançarà amb les peticions fetes, fins acceptant i tot la bona fe i l'entusiasme que esmercin en la croada els iniciadors. Aquest millorament cal cercar-lo en la reducció de l'exploració a què són sotmeses, en millorar els salaris i els tallers, en evitar determinades concomitancies, tan indignes com punibles, a què les propietàries mateixes dels obradors les exposen. I contra això, contra tot això, ens fa l'efecte poc hàbil farà la campanya començada. Cal anar més enllà i arribar al fons del problema.

Es per això que creiem que serà estèril en els seus resultats ço que ara es fa.

ANGEL PESTAÑA

Correu de l'Estranger

LA SITUACIÓ DEL GABINET LABORISTA

DURANT l'actual període parlamentari anglès, el govern presidit pel líder laborista ha passat per diverses situacions delicades.

Es sabut que el problema dels obrers sense feina és el cavall de batalla de tots els governs britànics que s'han succeït de la guerra ençà.

El projecte de llei augmentant els subsidis és, sens dubte, un palliatiu mol humà. Però no resol, evidentment, la qüestió.

MacDonald, tanmateix, espera compensar les ingrates dificultats que presenta la política interior de la Gran Bretanya amb els èxits de la política exterior. I posa tota la seva confiança en la propera conferència naval, en la qual confia veure triomfar novament la diplomàcia britànica.

VERS LA UNIÓ DUANERA

Es diu que el vinent febrer s'obrirà, a Ginebra, una conferència econòmica internacional que estudiarà un projecte de treva duanera entre els Estats.

Aquesta conferència pot tenir una influència decisiva per a la prosperitat i la pau europees.

Com pot esperar-se, en efecte, el redreçament econòmic d'Europa, la col·laboració

de les diverses nacions que la formen i la reducció del preu de la vida, mentre s'alcin entre els diversos països aqueixes defenses duaneres tan costoses de travessar?

Les rivalitats econòmiques, exasperant-se amb les lluites de tarifes, poden ésser, i ho són realment, serioses causes de guerra. Quantes i quantes guerres no han tingut per causa original una rivalitat d'aquest ordre?

Aquest esperit arcaic i pernicios, cal que sigui substituït per un nou esperit inspirat en la solidaritat dels pobles.

Els pobles no gaudiran d'una prosperitat estable fins que comprenguin que la prosperitat nacional està lligada a la prosperitat general de tots els altres països.

LES DARRERES ELECCIONS ALEMANYES

Les eleccions municipals darrerament celebrades a Alemanya, ens mostren clarament que la situació política del país és encara confusa i perillosa en extrem.

El triomf dels partits més extremistes s'explica, en part, per l'actitud del grup Huegenberg (que, com és sabut, dirigeix els nacionalistes a tota vela), que ha dut a cap una propaganda activíssima i criminal contra tots els avenços que Alemanya ha fet de la guerra ençà, en el camí de la pau i de la democràcia.

Aquesta actitud ha motivat una contracampanya de l'extrema esquerra — els comunistes —, que tracten de promoure un alçament general obrerista a Alemanya.

L'èxit d'aquests partits extrems té també altres causes, com són els escàndols municipals de Berlín i la divisió interna dels partits.

L'activitat política ha estat molt intensa en aquesta consultació electoral. Han votat més del 70 per 100 dels inscrits, la qual cosa mostra una proporció més forta que la de les eleccions de 1925. I com el partit que més llocs ha guanyat (més encara que el comunista), ha estat l'extrema dreta, hom sent certa inquietud per la futura orientació del cos electoral alemany.

A una modista que no ha arribat a ésser reina

Per a la festa del teu dia ja era tot llest i disposat; ja estava a punt la diadema, i un tron superb s'anava a alçar.

Trajo i mantell, eren riquíssims, tal com calia a una beutat; la Cort d'Amor era ben digna de l'augustesa de ta faç.

Mes, a cop-sobte, surt la cuca, menja la rel de tot l'agram i és aiguapoll sense substància el que semblava ou per covar.

Quan la gran festa fou suspesa, vinga desori i daltabaix!... Una regina destronada abans d'haver-se proclamat!...

Ni Santa Llúcia, amb tots els mèrits del seu poder celestial, no va ésser prou per al miracle d'un recosit o un bon pedaç.

I quin dolor, pobra regina, vingué el teu pit a llatzerar!... Tots els castells forjats en l'aire, s'enderrocaren a l'instant.

Aquells bells somnis de grandesa, aquell gran goig de dominar, d'ésser volguda i admirada, s'han esvaït com per encant.

Ton ideal era ésser reina? No, tinguis por, reina seràs; reina de casa; un títol, noia, que mai ningú no te'l prendrà.

Tu ets la "reinet" dels teus pares, la sobirana dels germans; pel cor d'"algú", també ets regina; no temis, no, tu regnaràs.

Seràs la reina del teu home, seràs la reina de ta llar, i aquest regnat, ai, modisteta, dura molt més, aquest regnat.

Amb les mil perles del teu viure, perles i or i diamants que són les joies i les penes, il·lusions i desenganys,

ja veuràs tu, quan siguis vella, amb fills casats i emmanadats, quina magnífica corona et faran dur damunt del cap!...

FORLIFE.

INTENCIONS

CAL APROPAR-SE A ELLS, PER A ESTIMAR-LOS

JO he anat a Cabra del Camp. Per anar a Cabra del Camp, he viatjat ben bé quatre o cinc hores: en tren i en autòmnibus, aquests autòmnibus trepidants que, si bé és cert que envoleixen el crom georgic de prats i muntanyes, també ho és que escurcen considerablement les distàncies.

A les dues he entrat en un vagó de segona. El viatge fins a Valls l'he fet amb tota comoditat: gairebé sol. A les cinc, quarts de sis de la tarda, he arribat a Valls. I a Valls, en pujar a l'autòmnibus, la cosa ja ha canviat. L'autòmnibus s'ha omplert d'homes i dones, de criatures, de gallines, de cistells, de paquets, de farcells, de crits, de fum, i de pudor.

Ja era negra nit, i, de tant en tant, pel vidre entelat, un estel semblava esguardar l'interior del cotxe.

En arribar a Cabra del Camp, uns joves de la Societat Agrícola m'esperaven. Feia un aïret fi que tallava la cara. Hi havia unes muntanyes altes i negres de nit i un cel grumollat d'estels. No feia de gaire bon estar a la plaça.

Hem anat a la Societat, al cafè de la Societat. Jo he begut una copa d'aiguardent de Valls. Per patriotisme? No, no: perquè l'aiguardent de Valls em sembla una cosa exquisida.

Ja sé que aquesta confessió pot dur-me més d'un disgust: ésser titllat de degenerat per qualsevol imbecil de barriada, ésser atacat des de qualsevol periodiquet per qualsevol Cató de segona o tercera mà. Com es pot confiar en un home que beu aiguardent de Valls, encara que sols sigui un dia? En un home que, a més de la seva flaquesa, confessa la seva flaquesa? Aquest home és un cínic, un perill per a la societat. Sobretot a Catalunya, on els escriptors no han de beure més que cafè amb llet i aixarop de grosella. Si els escriptors es dediquen a beure aiguardent de Valls, estem perduts! Que en pot fer de mal l'aiguardent de Valls entre els escriptors! La Santíssima Mare de Déu ens valgui, i tota la cort celestial!

Aquí hom sopa molt aviat: a les sis, a quarts de set. A les vuit, quarts de nou, no queda ningú al cafè. A les nou, el poble dorm. Cal fer l'excepció dels diumenges: els diumenges, els joves ballen, i els vells esperen que els joves acabin de ballar, que és cap allà les onze.

Eren quarts de set, l'hora en què jo, a ciutat, encara no he pres l'aperitiu, que aquí a Cabra del Camp, m'asseia a taula: una

taula parada vora la llar, on cremava un alegre foc de sarments; una taula servida amb suculència, amb una honesta i senzilla suculència de viandes cuinades amb oloroses herbes de la muntanya, de bon vi aspre i negre, de nous i avellanes.

A les postres han vingut a saludar-me el batlle i el metge: un batlle amic de visitar amb freqüència l'escola i fer-hi totes les reformes precises; un metge amic de les especulacions intel·lectuals, que es passa les nits llegint.

Jo he anat a Cabra del Camp a donar una conferència sobre un tema de la Revolució Francesa. Quan, finit el sopar, hem entrat a la sala de la Societat Agrícola, la sala de la Societat Agrícola era plena de gom a gom, plena d'una concurrència atenta, correcta i respectuosa. D'aquesta concurrència en formaven part bon nombre de noies fines, gracioses, boniques. Ultra els del poble, havien vingut grans colles de joves dels pobles propers, en automòbil o a peu: de Barbarà, de Sarreal, de Pla de Cabra... Un detall que denota la finor d'esperit, la cortesia d'aquests joves, els del poble i els forasters: han cedit els seients a les dones, i ells han restat drets.

Aquesta concurrència ha escoltat i ha comprès. Quan he finit el meu parlament, uns quants d'aquests joves, que ja eren amics — perquè l'amistat no és pas cosa d'anys, sinó de cordialitat i comprensió —, han vingut amb mi i hem estat parlant en un recó del Cafè. Jo vui recordar alguns noms d'aquests amics, els que pugui: Antoni Ferré, de Cabra del Camp, que escriu i tracta temes obreristes amb una perfecta lucidesa; Joan March, de Barbarà, lector fervorós; i Jesús Ballester — home d'entusiasme i de cultura, gran polemista —; Abdon Tarés, Casimir Figueras, Miquel Morote, Isidre Rodríguez i Esteve Farré, de Sarreal.

Aquests joves que viuen en un recó de muntanya, que treballen la terra, estan — més que molts joves de ciutat —, al corrent d'idees i literatures i coneixen l'obra de Romain Rolland, Henri Barbusse, Màxim Gorki, Leónides Andreiev, Panait Istrati; la de Pérez de Ayala, Valle Inclán i Pío Baroja; la del nostre Puig i Ferrater; l'obra de tants i tants altres que mereix ésser llegida i comentada. Aquests joves, tan interessants, són la flama espiritual del poble.

Amb ells, i amb un gust veritable, he estat parlant i discutint fins prop les dues de la matinada.

Lluís CAPDEVILA

La columna de l'esquerra

HUMBERT TORRES

LLEIDA.
Una alcaldia.
Humbert Torres.
Això era fa uns anys.
Humbert Torres, amb la seva figura ben destacada en la democràcia catalana, realitzava, al costat d'altra gent, una admirable obra republicana. No hem d'oblidar els temps de Joventut Republicana. No podem oblidar la tasca d'aquest home que ha fet una obra plenament liberal, amarada de catalanitat i de progrés.

Les províncies catalanes tenen aquesta mena d'homes que Barcelona, o la massa general de Barcelona, mantes vegades ignora. Sols els coneixen unes minories, i prou. Humbert Torres, tot i essent un dels polítics més coneguts de províncies a Barcelona, no és gaire conegut. Cal fer-li justícia. Barcelona no pot voler absorbir els nuclis intel·lectuals. Fora de la seva perifèria — un Santaló, a Girona; un Salvador Albert, a Sant Feliu; un Perenya, un Puig Pujades, a Figueres, etc... —, hi ha uns homes que realitzen una tasca verament patriòtica i heroica. Viuen en un ambient petit, propici al dretisme, donada la seva proximitat camperola; viuen en un ambient on les forces vives es decanten sempre cap a la significació de símbols religiosos o melikites; deuen imposar la seva autoritat en uns fogars on la pau i la tranquil·litat dominen més, molt més que no pas la inquietud...

Els porten la inquietud de fora; ells obren els ulls a les finestres d'Europa; ells volen portar a la seva terra tot allò que els abraça interiorment i que els altres són orbes o sords per comprendre... I la massa els mira, somriu, i no els i fa cap cas... Quan no, els diu que són folls i que les coses mai poden canviar... Que així ho trobaren i així ho deixaran. Aquesta gent damunt del país sotmès, esclau, perdut, tranquil i adormit, sembla idees. Les sembla a dojo... I les idees van florint. Neixen, unes, esmicolades; altres, magnífiques...

Humbert Torres és dels homes que han sembrat idees. Que han realitzat la feixuga tasca de donar esperit a un poble.

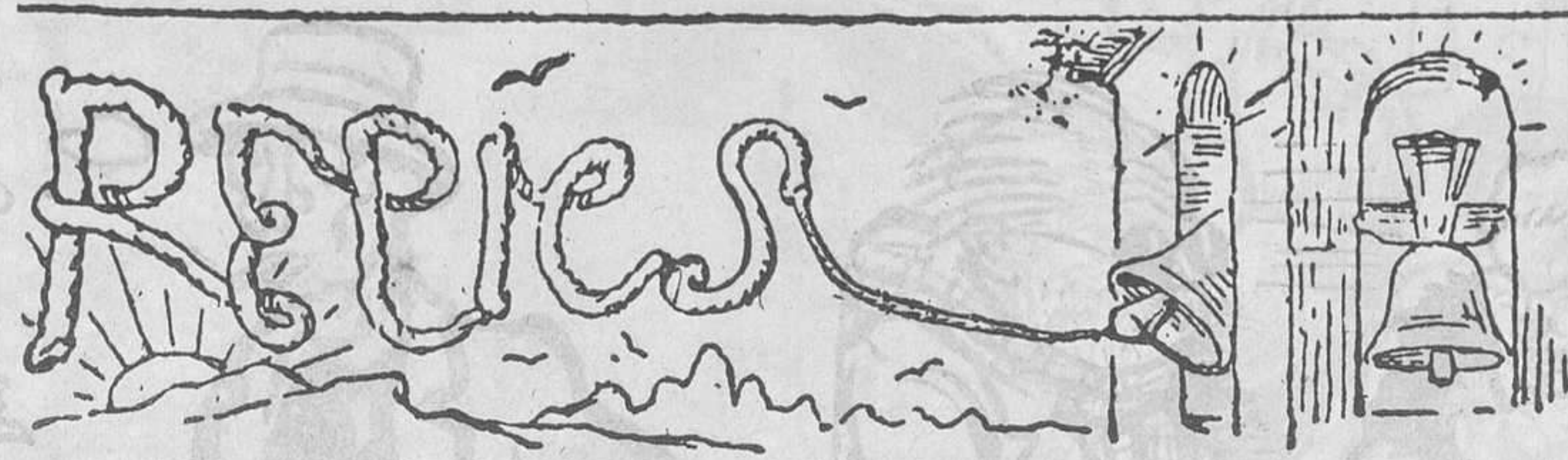
De vegades, la recta que nosaltres volem per a tota tasca política no pot seguir-se. Hi ha circumstàncies polítiques de caràcter local que no podem preveure. Fa l'efecte d'una reculada... Potser sí. Però és que hi ha, en la política, una estratègia i una tàctica que, a l'igual que la guerrera, cal saber dur a terme, per a guanyar posicions el dia de demà. Política és també saber aprofitar-se fins de les derrotes.

En portar a la columna de l'esquerra Humbert Torres, home il·lustre, nosaltres volem demostrar que LA CAMPANA DE GRACIA no oblidia els que, com ell, fan de cada poble un fogar de democràcia. La seva tasca lleidatana el fa mereixedor del respecte de tots els demòcrates i republicans de Catalunya.

La setmana que ve: SALVADOR ALBERT

—Que esperes el gall de Nadal, per a engrairar-te?
—I tu, que l'esperes per créixer?

TEMPERI

Anglaterra ha sofert importantíssimes pèrdues amb motiu dels darrers temporals marí-tims.

No es comprèn gaire, aqueixa nova que els propis britànics han enviat arreu del món.

Perjudici a causa de les ones embravides, la ròssa Albió?...

No hem quedat que els anglesos eren els amos del mar?

PREPARATIUS

Són moltes les confraries i associacions religioses de tota mena que es preparen a fer la gatzara de cada any amb motiu de la "missa del gall".

Que no es precipitin els amics de la xerimola nocturna.

Pensin que, enguany, encara no se sap si serà gall, o serà pollastret.

Tal com van les coses, potser només arribi a colomí.

LA GROPADA

En una sessió borrascosíssima de la Cambra Francesa, els socialistes cridaren al President de Ministres:

—Mussoliní!...

Tardieu en protestà enèrgicament, com si el mot fos un gran insult.

Ara cal veure, doncs, com s'ho prendrà el "Duce" quan se n'assabenti.

I no precisament com es prendrà la mofa dels socialistes, sinó la protesta irada de Tardieu.

MILDIUS, EN AQUESTA HORA?

A l'Acadèmia de Ciències de París ha estat presentat, per dos savis químics, un procediment eficaç i baratíssim per a acabar amb les malalties de les vinyes.

Dispensin, però aquí no el necessitem, aqueix remei.

Aquí, tot el país és una vinya.

I la vinya ja va prou bé per segons qui.

NO GUANYAREM PER TARETA

A la Xina, després de les peripècies que està passant, s'ha iniciat una revolta interior, una commoció intestina, un moviment sediciós, una guerra civil, en un mot i parlant més clar.

Mireu si deu ésser important el cas, que Anglaterra ja s'ha decidit a enviar-hi uns quants vaixells.

Diu que hi va a cercar dones i criatures...

Mentre, de passada, no hi vagi a cercar raons!...

TIVANTORS

El govern ianqui ha fet enutjar el govern dels soviets, a causa d'una nota que li envià amb motiu del conflicte rus-xinès.

El govern soviètic ha contestat la nota, i ara, l'empipat és el ianqui.

I de resultes d'aquest empipament, els governs de totarreu s'han empipat també contra els protagonistes.

Conseqüència: el poble, que és el que s'hauria d'enutjar més, davant d'aquests empipaments, és el que calla.

Carn de xai, tota la vida!

FEINA INUTIL

Una vaga de fumadors que s'havia anunciat a Madrid, no fa molts dies, va fracassar completament.

No té res d'estrany.

Com igualment fracassaria una vaga de jugadors de la Rifa, demà que algun insensat s'ho proposés.

Per què anar contra els vicis, si és l'única cosa típica que ens resta?

VISCA EL DESARMAMENT!

Les despeses de guerra — exèrcit de mar i terra — dels Estats Units, segons el pressupost actual, ascendeixen a 850 milions de dòlars.

Aqueixa xifra, al costat dels punts de Wilson, quina diferència més extraordinària!...

Recordem que els punts només eren 14.

Els obrers i el dret internacional

Es un fet indiscutible que, fins fa poc, els nostres obrers han viscut totalment aliens (ignorants, indiferents o desinteressats) a l'activitat jurídica internacional. La gran majoria han descobert l'existència de l'Oficina Internacional del Treball ara que tota la premsa ha publicat informacions de la recent estada de M. Albert Thomas, director d'aquest organisme, a Madrid i Barcelona. Molta part de la limitada difusió de la seva obra ha estat deguda a la deficient propaganda amb què compta l'Oficina de referència; una altra bona part de culpa cal atribuir-la a les circumstàncies excepcionals del règim polític i, finalment, cal fer esment, com a factor preponderant d'aquesta manca de compenetració entre els treballadors i l'Oficina Internacional del Treball, de la general apatia, de la migrada vibració espiritual de la massa obrera, desconfiada o pessimista davant tot el que no tingui una relació immediata i directa amb el salari.

En realitat, l'Oficina Internacional del Treball peca d'un excessiu encarcament burocràtic, i, formant part de la Societat de Nacions, pateix dels mateixos mals de caràcter polític que són imputables a aquest organisme. Hom ha blasmat, en repetides ocasions, l'Oficina Internacional del Treball d'haver estat sotmesa, en alguna avinentesa, a determinades influències. Els grans Estats, que són, naturalment, els que tenen problemes socials més greus a resoldre, han procurat sempre assegurar-se un ascendent polític dintre l'Oficina Internacional del Treball. Tot això és inevitable. Serà sempre inevitable. Adhuc suposant que el Pacte de la Societat de Nacions fos objecte d'una revisió que millorés en un sentit just algunes de les disposicions que fan referència al funcionament de la susdita Oficina, les grans potències mantindran, d'una manera o altra, la seva influència dintre de totes les seccions del B. I. T. o de les diverses Comissions creades per la Societat de Nacions.

Però, malgrat tots aquests defectes, malgrat les censures que hom pot adreçar a l'Oficina Internacional del Treball, és evident que la creació d'aquest organisme significa un formidable progrés en la legislació social del món. Des d'aquestes columnes ens proposem d'analitzar, en diversos articles, aquest aspecte nou del dret internacional elaborat després de la guerra i que fa referència a les lleis, a les convencions i als acords que han influït favorablement en la legislació social de tots els països. Ens anima exclusivament un desig de divulgació d'aquestes matèries, tan importants, de la cultura obrera. Creiem necessari que els treballadors coneguin l'Oficina Internacional del Treball i que s'interessin per la seva obra.

Domènec de BELLMUNT.

La columna de la dreta

PUIG I CADAFALCH

ES divertit i immoral alhora ço que passa a casa nostra. Mentre els homes són stars, mentre manen i poden distribuir càrrecs, aquests tenen totes les consideracions i tots els afectes de les gents. Però quan deixen de manar, llavors tot es tomba en crítiques i censures. Això no passa, naturalment, si el nostre tipus de polític, un cop ha deixat les representacions, té diners i pot obrir finestrella de préstecs i descomptes. El cas del senyor Puig i Cadafalch és aquest.

Nosaltres, homes d'esquerra, ens ho hem de mirar ben independentment. Mentre el senyor Puig i Cadafalch va dirigir la Mancomunitat de Catalunya, tots eren a dir-li Senyor President per aquí... Senyor President per allà. No hi havia altra autoritat que la seva, i s'encarnava en la seva figura decorativa — en un sentit bo de la paraula — una representació pràcticament honoràble. La seva autoritat era omnimoda. El que deia el senyor Puig i Cadafalch ho deia el país. Amb això està dit tot.

Quan Albert de Quintana, llavors iniciat en els afers polítics de la Mancomunitat, va entaular el debat del cas "Xènius", el senyor Puig i Cadafalch no va voler respondre a l'interpellador, i va dir aquelles paraules curulles de plenitud autoritària que feren furor: Catalunya contestarà per mi... Una ovació sorollosa cobrí el President; quan Joan Casanoves inicià els seus debats esquerristes en el si de la Mancomunitat, també Puig i Cadafalch respongué amb paraules menyspreadores les consideracions de l'orador...

Doncs bé; d'aquella autoritat omnipotent, no en queda res. Ara, en els cercles literaris, en els artístics, en els polítics, es malparla de l'ex-President. Fins se li vol negar aquell mèrit, indiscutible, d'home de cultura. Fins se li han atribuït frases com aquella grollera i poca-solta de A mi, Catalunya no em costarà mai una pesseta, ni un dia de presó...

Perquè es vegi la maldat humana...! I l'oblit col·lectiu!

El senyor Puig i Cadafalch és un home de dreta, indiscutiblement. Però és un home que tenia brillantment la representació totalitzadora del país. Hi ha homes que tant fa que siguin d'un partit com d'un altre, perquè tenen al seu càrrec el sentit de presidir. Tots els Presidents de República surten d'un partit o d'un moviment. El que cal és que, quan tenen a la seva mà el do de governar, no influeixen per res en la funció directiva del país. Així ho fa el constitucionalista Poincaré, el complidor Doumergue o el mariscal Hindenburg.

Així també ho ha fet i ho faria el President Puig i Cadafalch.

Dit sia en honor a la veritat.

La setmana que ve: En VALLÈS i PUJALS

—No hi ha res de nou al camp de batalla!...
—I a la mar?...

DE LA DIADA

—Déu li conservi la vista.
—Gràcies; igualment.

—Me'l vol comprar, aquest gall?
—Si m'he empenyorat les dents, com me'l podré menjar?

El premi Ignasi Iglésies

EN el passat número d'aquest mateix periòdic, hem llegit un article signat per M. Tolosa Surroca, en el qual el bon amic, perquè amics nostres són els que són vers amics d'Ignasi Iglésies, exposa la bella i ben atinada idea d'instituir, a Catalunya, un *Premi Ignasi Iglésies*, amb el noble fi de retre sincer homenatge al poeta dels humils, i dur a cap, ensems, una tasca cultural educativa, que revifí un xic la decaiguda espiritualitat del poble, vers les coses belles, nobles i humanes, que foren sempre el motiu essencial de les obres del Mestre Iglésies.

Exposa, l'amic, la bella i sana idea, i insinua l'orientació per a estatuir la creació d'aquest "premi" anual, que haurà de remembrat constantment la memòria del Mestre, i serà un al·licient per tal que la primicera joventut intel·lectual de la nostra terra, labori per la fecunditat i el valor de la literatura catalana, òrfena, avui, dels puntals fermissims que li han donat fama i glòria.

Nosaltres, un grup d'obrers de la barriada andreuca, als quals molt encertadament alludia l'amic Tolosa, hem acollit entusiastament la noble iniciativa, i fent-nos ressò de les darreres paraules del susdit article, recollim i acceptem la seva idea, i prometem iniciar seguidament la nostra tasca, per dur a una magnífica realització aquesta simpàtica obra de divulgació cultural, en homenatge al dramaturg més pur i sencer que ha germinat la fecunda terra catalana.

A l'amic Tolosa, no cal dir ja que el comptem, almenys espiritualment, entre nosaltres. El tenim per un bon amic del Mestre Iglésies, i ho ha demostrat abastament llençant el primer crit encoratjador en pro d'aquest sincer i merescut homenatge.

Nosaltres, que som els redactors, "amateurs tots", del periòdic "L'Andreuenc", el més antic de la barriada obrera, no tenim altres credencials de solvència intel·lectual, que la nostra modesta publicació que veu la llum, des de fa cinc anys, un cop cada quinze dies.

Cert que és ben poca cosa aquest certificat de solvència intel·lectual; però, empesos pel nostre entusiasme i enfortits per la recordança del nostre poeta, ens hem cregut prou facultats per a donar el primer "cop de mà" a la iniciativa, i dur a la realitat la institució del *Premi Ignasi Iglésies*.

Aquest compromís fet públic i espontàniament contret, és per nosaltres cosa sagrada.

Sols manca que els intel·lectuals de Catalunya no ens facin el buit, i prestin la col·laboració llur, al cultural i significatiu projecte. Nosaltres no desdrem.

P. CARDONA NABES.

Director de "L'Andreuenc".

La pagesia convè sanejar-a

S'HA plantejat en aquestes planes, primer pel senyor Andreu de la Vall, i Lluís Companys després, un tema cabdal de la nostra vida pública, la pagesia.

Mantes vegades havíem pensat abordar aquest problema que reclama una immediata resolució, però sempre ajornàvem l'empresa. Avui, però, ja que s'ha iniciat, tenim formes d'aportar-hi la nostra opinió.

Primerament, estem d'acord amb tot ço exposat pels senyors més amunt esmentats, però a tots aquells encertadíssims punts de vista, ens plau afegir-n'hi un de no menys importància, al nostre entendre.

Els homes del terror quasi mai s'han ocupat de ço que els ateny com a homes que viuen en un món que es regeix per mitjà de lleis, sinó que sols s'han ocupat de la terra.

Això en una generalitat.

Alguna vegada, però, han intervingut en algun afer de la vida pública i en certes ocasions ho han fet amb apassionament i tòt. Per exemple les darreres eleccions per diputats que hi hagueren. Llavors poguérem comprovar personalment que el pagès no està pas mancat d'entusiasme i sap apreciar una causa noble.

El que passa, i ací recolza, per nosaltres, tot el mal o el seu allunyament de la vida política, que dins el poble o la comarca hi ha formada una petita entesa reaccionària, composta pel propietari, el rector, el secretari, etc., que no deixen surar aquest entusiasme, si mai ha probat d'exhibir-se, i així es va consumint dins llur esperit, acabant per no preocupar-se d'altra cosa que de la terra.

La vida dels pobles, sota la calma aparent dels camps, és un seguit de lluites i odís; cal tan sols veure-hi un xic i observar, per dar-se'n compte clar, que són unes lluites baixes de sostre i ridícules la major part de les vegades; però moltes també marcant un esperit que per a molts seria una veritable revelació.

Als pagesos els cal un sanejament tan gran, que els canviï per complet la visió carregada de prejudicis que tenen de la vida pública, prejudicis no pas innats, sinó dels que els hi han anat inculcant a mesura de llurs conveniències tots els cacics morals i materials del poble, els únics que senten parlar d'afers polítics. Esborrant-los així la veritable idea de la seva civilitat i de llurs deures.

Malgrat, però, això, no és pas un camp perdut l'esperit del pagès, ben al contrari; fins crec que amb una campanya sanejadora i liberal trobaria ben tost ressò en tots aquests homes que avui sols viuen de cap a la terra, i, per variar, de cap als sants.

D. COLOMER i OLIVERES

PUIGREIG

LEGINT tota la nostra premsa que em cau a les mans, m'interesso sovint per aquells pobles i poblets els quals en llur esclat adolescent, organitzen petits festivals, seguits d'una notable conferència, la qual no cal dir que en serà el dissertant En Samblancat, En Capdevila, En Bellmunt, etc., etc... L'interès que sento per aquests felços pobles, gairebé em fa malmirar el nostre per les raons que exposarem: Primera: perquè tots els nostres espectacles, generalment, es componen de pel·lícules poca-soltes, tret d'algun dia que ens presenten quatre dones amb "culots", recollides prop del districte cinquè. Segona: perquè amb totes aquestes carrincloneries, encara es rifen el públic ignorant. Tercera: perquè estem tips d'espectacles dolents. Sembla que es llegeixen més llibres que un parell d'anys enrera; però no n'hi ha prou: ens prenem la llibertat de demanar als companys del grup "Talia-Llobregat", si seria possible d'organitzar una conferència, el dia que representin una obra teatral del tan ben escollit repertori que saben donar-nos. Això em sembla que valdria més que no pas els mítings amb els quals ens obsequia el nostre senyor rector.

Jordi d'ONADES.

SANT VICENTS DE CASTELLET

UNA CROADA CONTRA L'ANALFABETISME

ESTEM satisfets, vivament satisfets, de l'entusiasme suscitats, entre la bona joventut de la nostra vila, per la idea de foragitar l'analfabetisme del nostre Ateneu. L'analfabetisme, però, hi està representat per una majoria d'elements de la Junta actual, als quals tot el poble assenyala amb el dit: "Vosaltres — els diuen les consciències dels joves — sou els responsables del desprestigi i de la mort de l'Ateneu. Vosaltres sou els autors d'una sèrie d'actes vandàlics, contra la cultura i contra la veritat, dels quals haureu de respondre un dia o altre."

L'article segon dels Estatuts de la societat, creada l'any 1920, diu textualment que "l'objecte de l'Ateneu és propagar els coneixements científics, artístics i literaris per mitjà de llibres, vetllades i altres formes utilitzades per entitats de la mateixa índole. L'objecte de l'entitat és, a més a més, desenrotllar i fomentar els interessos morals i materials de Sant Vicents de Castellet, proporcionant, al mateix temps, als

seus habitants, esbarjos dignes d'una societat culta."

Això diuen els Estatuts i així hauria d'ésser, però... ja fa temps que l'Ateneu no propaga altres coneixements científics i artístics i literaris que "el burro", la "manilla" i el "canari". La biblioteca serveix de guixeta per al ball i el cinema. Organitzar una conferència representa un sens fi d'esforços per als elements joves de l'Ateneu, els rics de voluntat i de talent, però "pobres d'Accions". L'Ateneu, lluny de prosperar, s'ha enfonsat. El poble se'n separa. Les "Accions" de la "S. A. Ateneu de Sant Vicents de Castellet" tothom se les vendria per un parell de pessetes. En comptes de treballar per al progrés social de la vila, els representants de l'Ateneu han comès arbitrarietats que els han alienat la confiança del poble.

Els membres que formen la Junta actual cessaran, probablement, de grat o per força, ben aviat. La seva gestió podria arribar a produir incidents lamentables, i ells volen evitar-ho. La joventut de Sant Vicents de Castellet vol instruir-se, vol cultura, vol que l'Ateneu compleixi la missió per a què fou creat i, sobretot, reclama a grans crits que sigui reformat el Reglament de l'entitat d'una manera justa i democràtica, és a dir, acordant un vot a cada soci, i res més que un vot, sigui el que sigui el nombre d'Accions que posseeixi.

L'actual procediment autocràtic és d'un altre segle i hauria d'avergonyir els que es valen dels seus diners i de la seva influència a la fàbrica, entre la pagesia o al consistori, per cometre arbitrarietats a l'esquena d'un poble i d'una joventut digna.

Joan DEL CASTELLET.

V. R. Ll. — Anirà, ja no cal dir-ho, perquè vostè és dels que ho fan bé.

Volney (Calonge). — Pensi que no hi ha en nosaltres cap mena de mala voluntat pels que, com vostè, amb tant de fervor treballen. Però pensi també en les actuals circumstàncies, que fan molt difícil la publicació d'un periòdic com el nostre. L'article va. Envii l'altre que ha reduït, que sempre serà ben rebut. El company Ll. C. li agraeix els elogis que li dedica amb motiu del número de Layret.

AQUEST NUMERO

ESTA REVISAT

PER LA CENSURA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona